

Załącznik do uchwały nr 225 Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój z dnia 3 października 2018 r.

L.p	Roczny Plan Działania na 2018r.	Było	Jest
1.	Fiszka projektu pozakonkursowego „ <i>Wsparcie kształcenia w zakresie projektowania uniwersalnego</i> ”	Brak	Fiszka stanowi załącznik 1.1 do niniejszej tabeli.

Załącznik 1.1

DZIAŁANIE PO WER		3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym
FISZKA PROJEKTU POZAKONKURSOWEGO KONCEPCYJNEGO		
PODSTAWOWE INFORMACJE O PROJEKCIE		
Tytuł lub zakres projektu	Wsparcie kształcenia w zakresie projektowania uniwersalnego	
Cel szczegółowy PO WER, w ramach którego projekt będzie realizowany	Podniesienie kompetencji osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym, odpowiadających potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa.	
Priorytet inwestycyjny	10.ii Poprawa jakości, skuteczności i dostępności szkolnictwa wyższego oraz kształcenia na poziomie równoważnym w celu zwiększenia udziału i poziomu osiągnięć, zwłaszcza w przypadku grup w niekorzystnej sytuacji	
Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach projektu	Realizacja programów kształcenia o profilu ogólnoakademickim albo praktycznym, dostosowanych, w oparciu o analizy i prognozy, do potrzeb gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa, zawierających w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> a) tworzenie i realizację nowych kierunków studiów odpowiadających na aktualne potrzeby społeczno-gospodarcze, b) dostosowanie i realizację programów kształcenia do potrzeb społeczno-gospodarczych, c) działania włączające pracodawców w przygotowanie programów kształcenia i ich realizację. 	
Cel główny projektu	Modernizacja systemu kształcenia studentów w szkołach wyższych poprzez opracowanie modułów zajęć w zakresie projektowania uniwersalnego	
Kamienie milowe projektu	<ul style="list-style-type: none"> a) Wybór międzyobszarowego zespołu ekspertów (do 1 miesiąca od rozpoczęcia realizacji projektu)- koszty pośrednie b) Analiza stanu obecnego i identyfikacja potrzeb dotyczących kształcenia w zakresie projektowania uniwersalnego (do 3 miesięcy od rozpoczęcia realizacji projektu) – 25% c) Wypracowanie przez MNiSW, we współpracy z przedstawicielami środowiska akademickiego oraz otoczenia społeczno-gospodarczego, zaangażowanymi w proces projektowania uniwersalnego, pierwszej wersji modułów zajęć (do 3 miesięcy od rozpoczęcia realizacji projektu).- 35 % d) Konsultacje propozycji modułów zajęć (do 5 miesięcy od rozpoczęcia realizacji projektu).15 % e) Przygotowanie modułów zajęć (do 7 miesięcy od rozpoczęcia realizacji 	

	f) projektu)- 15% Upowszechnianie opracowanych modułów zajęć podczas warsztatów/seminariów z uczelniami (do 11 miesięcy od rozpoczęcia realizacji projektu) - 10%				
Podmiot zgłaszający projekt	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (Instytucja Pośrednicząca)				
Podmiot, który będzie wnioskodawcą	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego				
Uzasadnienie wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą	Ze względu na charakter i cel projektu, MNiSW jest jedynym podmiotem, który jest w stanie zapewnić prawidłową i skuteczną realizację projektu. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. poz. 1259). Tym samym jest podmiotem odpowiedzialnym za koordynowanie polityki publicznej w zakresie szkolnictwa wyższego.				
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?	TAK		NIE	X	
Podmioty, które będą partnerami w projekcie i uzasadnienie ich wyboru	Nie dotyczy				
Czy projekt będzie projektem grantowym?	TAK		NIE	X	
Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie (kwartał albo miesiąc oraz rok)	IV kwartał 2018				
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia (miesiąc oraz rok)	Październik 2018 r.	Data zakończenia (miesiąc oraz rok)	Wrzesień 2019 r.	
SZACOWANY BUDŻET PROJEKTU					
Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem (PLN)					
w roku 2016	w roku 2017	w roku 2018	w roku 2019	w roku 2020	ogółem
x	x	30 000	370 000	x	400 000
Szacowany wkład własny beneficjenta (PLN)					
TAK	..... (PLN)			NIE	X
Szacowany wkład UE (PLN)					
337 120					
OPIS PROJEKTU					
Uzasadnienie realizacji projektu w trybie pozakonkursowym					

Realizacja projektu *Wsparcie kształcenia w zakresie projektowania uniwersalnego* w trybie pozakonkursowym uzasadniona jest koniecznością koordynowania przez ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego i nauki zadań określonych w przepisach prawnych. Art. 3 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018r. stanowi, iż *system szkolnictwa wyższego i nauki funkcjonuje z poszanowaniem standardów międzynarodowych, zasad etycznych i dobrych praktyk w zakresie kształcenia i działalności naukowej oraz z uwzględnieniem szczególnego znaczenia społecznej odpowiedzialności nauki*.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe i nauka jest odpowiedzialny za kreowanie polityki publicznej w tym zakresie. Koordynacja właściwego ministra jest konieczna w celu pełnego wykorzystania wyników realizowanego projektu. .

Realizacja projektu *Wsparcie kształcenia w zakresie projektowania uniwersalnego* została powierzona Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego w rządowym programie *Dostępność Plus 2018-2025w* działaniu 13 Dostępność w programach kształcenia. Celem programu jest m.in. trwałe włączenie problematyki dostępności do wszystkich polityk publicznych. Program ten podkreśla, iż „dostępność może być zapewniona głównie dzięki zastosowaniu dla nowych inwestycji uniwersalnego projektowania, którego celem jest ułatwienie życia wszystkim członkom społeczeństwa, w tym osobom z niepełnosprawnościami”.

Projekt służyć będzie identyfikacji, wypracowaniu oraz trwałemu wdrożeniu rozwiązań przyczyniających się do zwiększenia efektywności polityki publicznej w zakresie szkolnictwa wyższego.

Zasadnicze założenia interwencji publicznej, której wsparcie zaplanowano w ramach projektu

W wyniku projektu zostaną wypracowane przez MNiSW, we współpracy z przedstawicielami środowiska akademickiego oraz otoczenia społeczno-gospodarczego, zaangażowanymi w proces projektowania uniwersalnego (np. organizacjami pozarządowymi, sektorem przemysłu), moduły zajęć w zakresie projektowania uniwersalnego. Do zespołu ekspertów zaproszone zostaną organizacje pracodawców Rady Dialogu Społecznego, tj. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederacja „Lewiatan”, Związek Rzemiosła Polskiego, Związek Pracodawców Business Centre Club.

Definicja projektowania uniwersalnego stworzona przez amerykańskiego architekta Rona Mace'a i rozwinięta przez Centrum Universal Design przy North Carolina State University określa je jako filozofię projektowania produktów i otoczenia, w taki sposób, aby były one dostępne dla wszystkich ludzi, w największym możliwym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub wyspecjalizowanego projektowania. Projekt obejmuje opracowanie modułów zajęć na studiach pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich. W opisie modułów uwzględniona zostanie specyfika kierunków studiów. Moduły zajęć będą określały podstawowe efekty kształcenia oraz metody ich osiągnięcia przez studentów, a także sposób weryfikacji efektów kształcenia. Ważnym aspektem opracowywanych modułów zajęć będzie uwzględnienie treści istotnych z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego.

Z rezultatów projektu będą korzystali przede wszystkim studenci kierunków technicznych, pedagogicznych i artystycznych (między innymi architektury, architektury wnętrz, budownictwa, urbanistyki, informatyki, programowania, wzornictwa przemysłowego, inżynierii lądowej projektowania, wzornictwa, pedagogiki). Projekt uwzględni także tematykę projektowania uniwersalnego w modułach zajęć na kierunkach humanistycznych i społecznych. Kierunki będą zidentyfikowane na podstawie analizy przeprowadzonej w ramach projektu.

W ramach projektu planowane jest dokonanie pogłębionej analizy stanu obecnego i identyfikacja potrzeb dotyczących kształcenia w zakresie projektowania uniwersalnego, która zostanie udostępniona w formie dwóch publikacji: 1. Analiza na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz 2. Analiza na jednolitych studiach magisterskich, a także wypracowanie przez MNiSW, we współpracy z przedstawicielami środowiska akademickiego oraz otoczenia społeczno-gospodarczego, zaangażowanymi w proces projektowania uniwersalnego, pierwszej wersji modułów zajęć. Następnie poprzez warsztaty/seminaria ze środowiskiem akademickim oraz otoczeniem społeczno-gospodarczym, zaangażowanym w proces projektowania uniwersalnego, moduły zajęć zostaną poddane procesowi konsultacji. Wnioski z konsultacji zostaną uwzględnione w końcowej wersji modułów zajęć w zakresie projektowania uniwersalnego.

Trwałość rezultatu projektu zostanie zapewniona poprzez udostępnienie uczelniom wypracowanych modułów zajęć w formie trzech publikacji: 1. Moduły zajęć na studiach pierwszego stopnia; 2. Moduły zajęć na studiach drugiego stopnia; 3. Moduły zajęć na jednolitych studiach magisterskich. Zostaną także przeprowadzone warsztaty/seminaria z uczelniami w celu upowszechnienia przygotowanych modułów. Uczelnie będą zobowiązane do wykorzystania modułów zajęć przy tworzeniu lub zmianie programów kształcenia. Przewidziane jest ogłoszenie konkursu przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, w ramach którego opracowane moduły zajęć w zakresie projektowania uniwersalnego zostaną wdrożone na studiach pierwszego i/lub drugiego stopnia oraz/lub jednolitych studiach magisterskich.

Najważniejszym dokumentem, który wprowadza konieczność wdrażania pełnej dostępności środowiska zbudowanego, produktów i usług do potrzeb osób z obniżoną sprawnością jest Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Konwencja wskazuje na konieczność zmian w polskim prawodawstwie, w kierunku zapewnienia równoprawnego dostępu do środowiska zbudowanego przez osoby z niepełnosprawnościami i osób starszych (art. 9 KPO, Dz. U. 2012, poz. 1169). Konieczność stosowania zasad projektowania uniwersalnego wprowadzono także do Ustawy o rewitalizacji (Dz. U. 2015, 1777) . Również w wielu dokumentach unijnych pojawiają się zalecenia o konieczności wprowadzenia na kierunkach architektoniczno-budowlanych zajęć w

<p>temacie projektowania uniwersalnego w ujęciu praktycznym. Należy tutaj wymienić tzw. Rezolucję z Tomar, dotyczącą wprowadzenia zasad projektowania uniwersalnego do programów nauczania wszystkich zawodów zajmujących się tworzeniem środowiska zbudowanego (Rezolucja ResAP(2001)1).</p> <p>Programu rządowy „Dostępność Plus 2018-2025” wskazuje, iż kierunkiem działań m.in. podmiotów edukacyjnych „powinno być wprowadzenie zasad projektowania uniwersalnego, jako elementu poprawy jakości funkcjonowania osób z ograniczeniami mobilności i percepcji”. Myślenie w kategoriach projektowania uniwersalnego powinno znaleźć się w kanonie programów kształcenia między innymi na kierunku architektura, inżynieria czy informatyka.</p> <p>Projekt PO WER wpisuje się w Działanie 13 w/w dokumentu „Dostępność w programach kształcenia”, które przewiduje opracowanie i wdrożenie modelowych programów edukacyjnych w zakresie projektowania uniwersalnego. „Celem działania jest uwrażliwienie studentów, w tym szczególnie kierunków technicznych, pedagogicznych i artystycznych na różne potrzeby osób w społeczeństwie, poprzez uwzględnienie dostępności w programach kształcenia”. Inicjatywa umożliwi studentom poznanie potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz praktyczne zastosowanie zasad uniwersalnego projektowania produktów i usług.</p>
<p>Główne zadania przewidziane do realizacji w projekcie ze wskazaniem grup docelowych</p>
<p>Głównymi odbiorcami rezultatów projektu będą uczelnie publiczne i niepubliczne kształcące studentów kierunków technicznych, pedagogicznych i artystycznych (m.in. architektury, architektury wnętrz, budownictwa, urbanistyki, informatyki, programowania, wzornictwa przemysłowego, inżynierii lądowej projektowania, wzornictwa, pedagogiki).</p> <p>Główne zadania w projekcie :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonanie pogłębionej analizy stanu obecnego i identyfikacja potrzeb dotyczących kształcenia w zakresie projektowania uniwersalnego, która zostanie udostępniona w formie dwóch publikacji: 1. Analiza na studiach pierwszego i drugiego stopnia, 2. Analiza na jednolitych studiach magisterskich; -wypracowanie przez MNiSW, we współpracy z przedstawicielami środowiska akademickiego oraz otoczenia społeczno-gospodarczego (np. organizacjami pozarządowymi, sektorem przemysłu), zaangażowanymi w proces projektowania uniwersalnego modułów zajęć. Do zespołu ekspertów zaproszone zostaną organizacje pracodawców Rady Dialogu Społecznego, tj. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederacja „Lewiatan”, Związek Rzemiosła Polskiego, Związek Pracodawców Business Centre Club. Zostaną także przeprowadzone warsztaty/szkolenia z ekspertami w uczelniach w celu upowszechnienia przygotowanych modułów. W warsztaty/szkolenia zostaną włączeni przedstawiciele zawodów stosujących projektowanie uniwersalne w praktyce (np. przedstawiciele stowarzyszeń branży architektonicznej lub budowlanej). <p>W ramach projektu do maja 2019r. zostaną opracowane trzy moduły zajęć: na studiach pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich.</p> <p>Moduły zajęć będą określały podstawowe efekty kształcenia oraz metody ich osiągania przez studentów, a także sposób weryfikacji efektów kształcenia. Ważnym aspektem opracowywanych modułów zajęć będzie uwzględnienie treści istotnych z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego, np. odpowiedzialność społeczna, rozwój wsparcia mobilności poprzez zastosowanie innowacyjnych produktów, tworzenie produktów i usług w oparciu o szerokie zrozumienie problemów i potrzeb użytkowników. Stworzone moduły zajęć przyczynią się do rozwoju kompetencji studentów w zakresie stosowania projektowania uniwersalnego, w szczególności praktycznego stosowania zasad projektowania uniwersalnego.</p> <p>Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego zostaną aktywnie zaangażowani w opracowywanie modułów zajęć w zakresie projektowania uniwersalnego, co umożliwi bezpośrednie zastosowanie praktyczne rozwiązań w poprawie jakości życia osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.</p> <p>Udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego pozwoli na wykorzystanie ich dotychczasowej wiedzy i doświadczenia w realizacji studiów i wdrażaniu projektów w przyszłości. Wypracowane moduły zajęć powinny uwzględniać potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie kształcenia wysokiej jakości kadry dla gospodarki.</p>
<p>Zasadnicze działania ukierunkowane na wsparcie podejmowanej interwencji publicznej, zrealizowane dotychczas przez wnioskodawcę lub inne instytucje</p>
<p>17 lipca 2018 r. przyjęty został program rządowy „Dostępność Plus 2018-2025”, w którym wskazano, iż kierunkiem działań m.in. podmiotów edukacyjnych „powinno być wprowadzenie zasad projektowania uniwersalnego, jako elementu poprawy jakości funkcjonowania osób z ograniczeniami mobilności i percepcji”. Myślenie w kategoriach projektowania uniwersalnego powinno znaleźć się w kanonie programów kształcenia między innymi na kierunku architektura, inżynieria czy informatyka. Inicjatywa ta umożliwi studentom poznanie potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz praktyczne zastosowanie zasad uniwersalnego projektowania produktów i usług.</p>
<p>Uwarunkowania skutecznej realizacji założeń interwencji publicznej (interesariusze, stan prawny, itd.)</p>
<p>Podstawowymi interesariuszami projektu będą uczelnie prowadzące kształcenie na kierunkach technicznych, pedagogicznych i artystycznych (między innymi architektury, architektury wnętrz, budownictwa, urbanistyki,</p>

informatyki, programowania, wzornictwa przemysłowego, inżynierii lądowej projektowania, wzornictwa, pedagogiki).

Prognozuje się, że interwencja z wykorzystaniem funduszy europejskich wpłynie na podniesienie jakości systemu kształcenia studentów, dzięki której umożliwi się studentom poznanie potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz praktyczne zastosowanie zasad uniwersalnego projektowania produktów i usług.

Tworzenie bodźców dla dostosowywania ofert uczelni do potrzeb rynku pracy stanowi obszar interwencji dla szkolnictwa wyższego określonego w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020. Ww. dokument wskazuje na konieczność zróżnicowania misji i ofert programowych uczelni w Polsce poprzez stymulowanie powstawania i rozwoju równie ambitnych programów kształcenia o wyraźnie odmiennym profilu: praktycznym i akademickim. Działania podejmowane w tym kierunku pozwolą m.in. lepiej dostosować ofertę programowa polskich uczelni do rzeczywistych zainteresowań studentów oraz potrzeb społeczno-gospodarczych.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju wskazuje na potrzebę lepszego dopasowania edukacji i uczenia się do potrzeb nowoczesnej gospodarki, poprzez m.in. realizację kształcenia dostosowanego do potrzeb społeczno-gospodarczych na poziomie szkolnictwa wyższego i poszukiwania innowacyjnych rozwiązań dla gospodarki.

Dalsze etapy planowane do wdrożenia poza projektem, o ile zostaną spełnione warunki umożliwiające ich skuteczne wykonanie

Po opracowaniu modułów zajęć w zakresie projektowania uniwersalnego przez MNiSW będą one wdrażane w formie konkursowej na studiach pierwszego i/lub drugiego stopnia oraz/lub jednolitych studiach magisterskich przez uczelnie publiczne i niepubliczne. .

Uruchomienie konkursu przez NCBiR zaplanowano w II kwartale 2019 r. Uczelnie będą zobowiązane do wykorzystania opracowanych modułów zajęć w zakresie projektowania uniwersalnego przy tworzeniu lub zmianie programów kształcenia.

ZAKŁADANE EFEKTY PROJEKTU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI (W PODZIALE NA PŁEĆ I OGÓŁEM)

WSKAŹNIKI REZULTATU

Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na:		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
Liczba zestawów modułów zajęć w zakresie projektowania uniwersalnego opracowanych dzięki wsparciu EFS	n/d	n/d	3

WSKAŹNIKI PRODUKTU

Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na:		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
Liczba analiz przygotowanych na potrzeby opracowania modułów zajęć	n/d	n/d	2

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTU

KRYTERIA DOSTĘPU

--